

самовдосконалення набутих компетентностей та адекватного їх застосування. Система викладання поступово набуває нових рис, де превалюють насамперед методи і прийоми, що передбачають активну участь студента у процесі опанування навчального матеріалу. Отже, впровадження освітньої діяльності за сучасними інноваційними технологіями навчання передбачає застосування таких методів навчання у циклі суспільних дисциплін: метод «брейн-стормінг», метод проектів, метод інверсії, метод «Прес», метод «акваріуму», «кейс-метод» та ін. Порівнюючи дані методичні підходи з класичною моделлю викладання, зокрема у формі лекції, ці методи мають значні переваги, оскільки допомагають формувати у студентів здатність логічно мислити, самостійно приймати рішення, дозволяють формувати професійні якості особистості студента [1, с. 76]. Також у процесі вивчення одного предмету слід здійснювати міжпредметну інтеграцію, що забезпечить сприйняття навчального матеріалу ґрунтовно, тобто як необхідної складової фахової підготовки. Інтегрованість знань з позиції компетентнісного підходу є важливим засобом досягнення єдності знань у таких формах : змістовній, методологічній, структурній, логіко-пізнавальній, організаційній. Таким чином, цикл суспільних дисциплін у гуманітарно-педагогічному коледжі має перебувати в єдиному теоретико-методологічному полі. Відтак, випускник, засвоївши фахові знання не буде відчувати зайвий тягар занять з циклу суспільних дисциплін, а критерії моральності, духовності, гуманістичних цінностей стануть визначальною основою його етичної поведінки та мотивації у різних площинах суспільної діяльності.

Список використаних джерел

1. Дацюк Р., Грудакова В. Сучасні методи викладання соціально-гуманітарних дисциплін для студентів вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД* : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Переяслав-Хмельницький, 2013. С. 75-78.
2. Оптимізація циклу соціально-гуманітарних дисциплін у вищій освіті України в контексті євроінтеграції : монографія / Б. А. Воронкова та ін. ; за заг. ред. Г. В. Онкович. Київ, 2014. 326 с.
3. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): Постанова Кабінету міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п#Text>.
4. Ципко В. Особливості навчання соціально-гуманітарним дисциплінам студентів ВНЗ. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2006. Ч. 2. С. 284-293. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2006_2_36

ГРЕЧИН М.М.,
ГОРВАТ М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ З «ДІТЬМИ ВУЛИЦІ»

На початку XXI століття в Україні триває період трансформації суспільного життя, що супроводжується радикальними перетвореннями у галузі освіти та соціально-педагогічній діяльності. Розвиваючись, процеси демократизації, курс на

розбудову громадянського суспільства, розпочаті в минулому столітті, в свою чергу, зумовлюють зміни пріоритетів соціальної політики, соціального виховання та діяльності соціальних інститутів.

Аналіз літературних джерел та результатів наукових досліджень з проблем соціальної педагогіки дозволяє зробити висновок, що у численних і вагомих за теоретичними й прикладними надбаннями цієї науки залишається поза увагою проблема комплексного дослідження соціально-педагогічної роботи з дітьми в громаді.

Проблема організації діяльності з «дітьми вулиці» закріплена на законодавчому рівні. Міністерством праці та соціальної політики України затверджені методичні рекомендації, в яких зазначається: «Сьогодні для здійснення плідної соціальної роботи з бездомними особами, особливо тими, хто проживає «на вулиці» необхідне чітке усвідомлення характеристик цільової групи, виважений підбір соціальних працівників з відповідними фаховими якостями» [1].

Створена в Україні система підтримки дітей вулиці передбачає діяльність і співпрацю таких установ та організацій:

- служби у справах дітей;
- центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- загальноосвітні школи;
- клуби за місцем проживання;
- кримінальна міліція у справах неповнолітніх;
- заклади охорони здоров'я;
- притулки для неповнолітніх;
- центри соціально-психологічної реабілітації;
- громадські організації.

Поняття «діти вулиці» не є юридичним терміном, адже його нема ні в законах, ні в інших законодавчих актах. Це явище часто пов'язують з дитячими правопорушеннями, злочинністю, наркоманією, проституцією. Визначаючи поняття «діти вулиці», українські державні інституції керуються концепцією Ради Європи, де зазначається, що: «Діти вулиці» – це діти або підлітки, молодші 18 років, які живуть на вулиці більш-менш тривалий відрізок часу. Вони мігрують з одного місця на інше, мають групи і контакти на вулиці. Їхня офіційна адреса – адреса батьків чи адреса установи соціально захисту. «Дітей вулиці» відрізняє від інших те, що вони не мають контактів (або мають, але дуже мало) з батьками, школами, соціальними закладами, установами та організаціями, які несуть за них відповідальність.

Важливу роль у цьому напрямку відіграю громади. Актуальність соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю на рівні громади обумовлюється нині такими чинниками:

- змінами у сфері суспільного розвитку;
- досягненнями соціально-педагогічної діяльності за останнє десятиліття;
- наявністю певного законодавчого поля з питань організації соціально-педагогічної роботи на місцевому рівні.

Досягти результатів у соціальній роботі з дітьми вулиці не зовсім легко, оскільки, як правило, вони проявляють надмірну замкнутість, настороженність,

неприйняття соціально-педагогічних впливів. Робота з ними потребує неабиякого терпіння, такту і гнучкості, усвідомлення того, що результати будуть очевидні не відразу. Лише довготривале цілеспрямоване спілкування з ними, включення їх у процес самореалізації приведуть до змін у їх побуті, соціальному існуванні.

Важливу роль у вирішенні означеної проблеми відіграють Центри соціально-профілактичної роботи з дітьми вулиці. Центр соціально-профілактичної роботи з дітьми вулиці виступає проміжною ланкою між вуличним життям та поверненням до сім'ї (біологічної або опікунської) чи соціального закладу на більш тривалий термін перебування. Вилучення дітей до центру відбувається завдяки впровадженню інноваційного методу соціальної роботи – вуличної роботи або аутрич-роботи. Такий вид діяльності передбачає виявлення безпритульних та бездоглядних дітей безпосередньо в середовищі їх проживання, встановлення з ними довірливих стосунків. Важливим етапом в організації вуличної аутрич-служби є картування території, тобто визначення місць проживання та проведення часу бездоглядних безпритульних дітей.

Вулична робота з безпритульними та бездоглядними неповнолітніми починається зі збору інформації про дитину, простеження причин виходу на вулицю з метою складання індивідуальної програми допомоги. Наступними кроками є відновлення відносин співпраці з угрупованнями вуличних дітей («тусовками», «сайтами»), надання їм різноманітних послуг, індивідуальна робота з дитиною щодо вибору власного майбутнього. Головним завданням вуличної соціальної роботи з безпритульними дітьми є сприяння у формуванні мотивації на повернення до сім'ї, на активну позицію у вирішенні власної долі. Враховуючи специфіку цього виду соціальної вуличної роботи, слід зазначити, що вона має орієнтуватися на довгострокову стратегію допомоги дітям вулиці.

Отже, проблема бездоглядності та безпритульності у дитячо-підлітковому середовищі на сьогодні досить актуальна для України. Масштаби соціального сирітства, втрата сім'ями своїх виховних функцій, що є основними передумовами виходу дитини на вулицю, зростають.

Список використаних джерел

1. Наказ Міністерства праці та соціальної політики України № 205 від 27.06.2010р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації та проведення вуличної соціальної роботи з бездомними особами. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0205203-10#Text>

ГУБАЛЬ М.В.,
ЙОВБАК А.В.,
ЛАВРЕНОВА М.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Сучасний освітній простір окреслює прозорі тенденції, що зосереджені на удосконаленні існуючих традиційних методів і методик роботи з учнями й розробці та пошуці нових, більш ефективних, результативних, альтернативних технологій роботи у закладах загальної середньої освіти. Зміст процесу освіти змістив акцент

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>